

Įsakymas netenka galios 2022-12-31:

Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas Nr. [D1-395/22.3-178](#), 2022-12-08, paskelbta TAR 2022-12-08, i. k. 2022-25086

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko 2012 m. vasario 10 d. įsakymo Nr. D1-136/22.3-15 „Dėl Pasikeitimo informacija ypatingų radiacinių situacijų atvejais tvarkos aprašo patvirtinimo pakeitimo“ pripažinimo netekusiu galios

Suvestinė redakcija nuo 2018-08-08 iki 2022-12-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [61-3098](#), i. k. 112301MISAK/22.3-15

Nauja redakcija nuo 2018-08-08:

Nr. [D1-750/22.3-181](#), 2018-08-06, paskelbta TAR 2018-08-07, i. k. 2018-12893

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

VALSTYBINĖS ATOMINĖS ENERGETIKOS SAUGOS INSPEKCIJOS VIRŠININKAS

ĮSAKYMAS

**DĖL PASIKEITIMO INFORMACIJA YPATINGŲ RADIACINIŲ SITUACIJŲ ATVEJ AIS
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO PAKEITIMO**

2012 m. vasario 10 d. Nr. D1-136/22.3-15
Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 36 straipsnio 1 dalimi, 41 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo 40 straipsniu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. spalio 13 d. nutarimo Nr. 972 „Dėl prisijungimo prie 1986 metų Konvencijos dėl operatyvios informacijos apie branduolinę avariją“ 2.2 ir 2.3 papunkčiais,

t v i r t i n a m e Pasikeitimo informacija ypatingų radiacinių situacijų atvejais tvarkos aprašą (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

VALSTYBINĖS ATOMINĖS ENERGETIKOS
SAUGOS INSPEKCIJOS
VIRŠININKO PAVADUOTOJAS,
VYKDANTIS VIRŠININKO FUNKCIJAS

MICHAILAS DEMČENKO

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir
Valstybinės atominės energetikos saugos
inspekcijos viršininko 2012 m. vasario 10 d.
įsakymu Nr. 136/22.3-15
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir
Valstybinės atominės energetikos saugos
inspekcijos viršininko 2018 m. rugpjūčio 6 d.
įsakymo Nr. D1-750/22.3-181 redakcija)

PASIKEITIMO INFORMACIJA YPATINGŲ RADIACINIŲ SITUACIJŲ ATVEJAIS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS TAIKYMO SRITIS

1. Pasikeitimo informacija ypatingų radiacinių situacijų atvejais tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja:

1.1. pasikeitimo informacija tarp Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – Aplinkos ministerija), Aplinkos ministerijai pavaldžių ir jos reguliavimo sričiai priskirtų institucijų – Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – AAA) ir Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – LHMT) – bei Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos (toliau – VATESI) ypatingų radiacinių situacijų Lietuvos Respublikoje ar kitose šalyse atvejais tvarką;

1.2. Aplinkos ministerijos, AAA, LHMT bei VATESI informacijos teikimo Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD) ir Radiacinės saugos centrui (toliau – RSC) (toliau kartu vadinama – Atsakingos institucijos) ypatingų radiacinių situacijų Lietuvos Respublikoje ar kitose šalyse atvejais tvarką.

2. Ypatinga radiacine situacija yra laikoma situacija, kai jonizuojančiosios spinduliuotės dozės galia aplinkoje viršija 300 nSv/h, kai įvyksta radiologinė avarija ar incidentas, įskaitant terorizmo atvejus, kai yra panaudojama radioaktyvioji medžiaga ir yra užteršiami plotai tam tikroje teritorijoje, kai įvyksta branduolinė ar radiologinė avarija, branduolinis ar radiologinis incidentas branduolinės energetikos objekte arba vykdant branduolinės energetikos srities veiklą bei kitą veiklą su branduolinėmis ir branduolinio kuro ciklo medžiagomis, dėl kurių įvyko arba gali įvykti radionuklidų išmetimas į aplinką, galintis turėti žalingą jonizuojančiosios spinduliuotės poveikį gyventojams bei aplinkai (toliau – branduolinė ar radiologinė avarija).

II SKYRIUS ATSAKINGŲ INSTITUCIJŲ FUNKCIJOS

3. VATESI teikia informaciją Europos Komisijai (toliau – EK), Tarptautinei atominės energijos agentūrai (toliau – TATENA) bei valstybėms pagal dvišalius susitarimus apie Lietuvos Respublikos teritorijoje įvykusią ypatingą radiacinę situaciją bei gauna iš EK, TATENA ir kitų valstybių informaciją apie įvykusią ypatingą radiacinę situaciją už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų. VATESI, gavusi informaciją apie ypatingą radiacinę situaciją Lietuvoje arba kitoje valstybėje, nedelsdama informuoja Atsakingas institucijas telefonais, kurių numeriai nurodyti Tvarkos aprašo 1 priede. Vadovaudamasi Tvarkos aprašo 2 priedu, įvykus branduolinei ar radiologinei avarijai, VATESI pateikia Atsakingoms institucijoms šiuos duomenis:

3.1. branduolinės ar radiologinės avarijos laiką, tikslią vietą, jos pobūdį, technines aplinkybes bei švelninimo veiksmus;

3.2. spėjimą ar nustatytą priežastį ir numatomą branduolinės ar radiologinės avarijos vystymosi eigą;

3.3. radioaktyviojo išmetimo bendrąsias charakteristikas ar jų prognozes, įskaitant, kiek praktiškai įmanoma ir tikslinga, jo pobūdį, tikėtiną fizinį ir cheminį pavidalą ir kiekį, sudėtį ir veiksmingąjį aukštį.

4. Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – AAA) vykdo automatizuotą jonizuojančiosios spinduliuotės gama dozės galios monitoringą (toliau – Monitoringas), kaupia bei analizuoja Monitoringo duomenis ir atlieka radionuklidų pernašos prognozę (jei ypatinga radiacinė situacija įvyko arba gali įvykti Lietuvos Respublikos teritorijoje arba ne toliau kaip 200 km nuo valstybinės sienos visomis kryptimis). Radionuklidų pernašos prognozė atliekama naudojantis sprendimų paramos sistema ARGOS pagal meteorologinius duomenis ir iš VATESI gauta informacija apie radionuklidų išmetimą į aplinkos orą. AAA yra atsakinga už ARGOS duomenų bazės veikimą ir suteikia galimybę VATESI bei RSC savarankiškai atlikti radionuklidų pernašos aplinkos ore prognozę (naudojantis VATESI ir RSC įrengtomis ARGOS darbo stotimis ir ryšiu su pagrindine ARGOS duomenų baze, esančia AAA). Kiekviena institucija yra atsakinga už veikiantį ryšį su ARGOS duomenų baze.

5. AAA ypatingų radiacinių situacijų atvejais teikia informaciją Atsakingoms institucijoms pagal Aplinkos ministerijos struktūrinių padalinių bei ministerijai pavaldžių ir jos reguliavimo sričiai priklausančių institucijų veiksmų ekstremalių situacijų ar avarijų atvejais ir jų padarinių likvidavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. 248 „Dėl Aplinkos ministerijos atsakingų institucijų veiksmų ekstremalių situacijų ar avarijų atvejais ir avarijų padarinių likvidavimo valdymo“.

6. LHMT teikia meteorologinę informaciją ir prognozes ypatingų radiacinių situacijų atvejais AAA, VATESI, PAGD ir RSC pagal Tvarkos aprašo 3 priede nustatytą formą. Jei ypatinga radiacinė situacija įvyko arba gali įvykti toliau kaip 200 km nuo valstybės sienos, LHMT kreipiasi į Pasaulinės meteorologijos Regioninį specializuotą meteorologijos centrą dėl radionuklidų pernašos prognozės atlikimo. Regioninio specializuoto meteorologijos centro atliktas radionuklidų pernašos prognozes LHMT perduoda AAA, VATESI, PAGD ir RSC.

III SKYRIUS

MONITORINGO DUOMENŲ TEIKIMO TVARKA

7. AAA periodiškai analizuoja jonizuojančiosios spinduliuotės gama dozės galios monitoringo bei radionuklidinės sudėties tyrimų duomenis (toliau – Monitoringo duomenys), kurie pateikiami ir nuolat automatiškai atnaujinami interneto tinklalapyje adresu: <http://oras.gamta.lt/files/index.html>.

8. AAA monitoringo stočiai ar stotims išmatavus jonizuojančiosios spinduliuotės gama dozės galią ir nustačius, kad ji viršija 300 nSv/h (pasiekiamas ypatingos radiacinės situacijos kriterijus), AAA specialistai patikrina Radiacinio pavojaus perspėjimo ir monitoringo informacinės sistemos (RADIS) būklę ir įsitikina perspėjimo signalo pagrįstumu. AAA nedelsdama telefonais, kurių numeriai nurodyti šio Tvarkos aprašo 1 priede, informuoja Atsakingas institucijas.

9. Ypatingos radiacinės situacijos metu AAA Monitoringo duomenis bei radionuklidų pernašos prognozę kas valandą pagal šio Tvarkos aprašo 4 priede nustatytą formą siunčia Atsakingoms institucijoms elektroninio pašto adresais arba fakais (jei nėra galimybės išsiųsti elektroniniu paštu), nurodytais šio Tvarkos aprašo 1 priede.

10. Monitoringo duomenų bei radionuklidų pernašos prognozių teikimas nutraukiamas AAA sprendimu, jeigu jonizuojančiosios spinduliuotės gama dozės galios lygis nebeviršija foninio lygio ir nenumatomas jo padidėjimas. Apie sprendimą nutraukti radionuklidų pernašos prognozių teikimą AAA nedelsdama, bet ne vėliau nei per 1 dieną, informuoja Atsakingas institucijas.

11. Pasikeitus Tvarkos aprašo 1 priede nurodytiems telefonų numeriams arba kontaktiniams duomenims, VATESI ir AM informuoja apie tai kitas Atsakingas institucijas žodžiu bei raštu.

Pasikeitimo informacija ypatingų
radiacinių situacijų atvejais tvarkos aprašo
1 priedas

ATSAKINGŲ INSTITUCIJŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas	Kontaktai		
		Telefono numeris	Fakso numeris	El. pašto adresas
1.	Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija	8 698 44 074 (24 val.)	(8 5) 266 1587 (24 val.)	emercon@vatesi.lt
2.	Aplinkos apsaugos agentūra	8 662 49753, 8 686 17501	-	radis@aaa.am.lt, aaa@aaa.am.lt
3.	Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos	(8 5) 272 2952 (24 val.), (8 5) 275 1194	(8 5) 272 6912 (24 val.), (8 5) 272 8874	synop@meteo.lt (24 val.), lhmt@meteo.lt
4.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	(8 5) 271 7511, 8 610 02359	(8 5) 271 7513	ems@vpgt.lt
5.	Radiacinės saugos centras	(8 5) 236 1936, 8 698 29 611, 8 698 83 314	(8 5) 276 3633	rsc@rsc.lt

Pasikeitimo informacija ypatingų
radiacinių situacijų atvejais tvarkos aprašo
2 priedas

(Pranešimo apie radionuklidų išmetimą forma)

DOKUMENTO SUDARYTOJO PAVADINIMAS

(Įstaigos duomenys)

Adresatas (jei siunčiama be lydraščio)

PRANEŠIMAS APIE RADIONUKLIDŲ IŠMETIMĄ

(Data) (Registracijos numeris)

RADIONUKLIDŲ IŠMETIMO VIETOS PAVADINIMAS IR

KOORDINATĖS:

(plat./ilg. laipsn. ir laipsn. dalys)

VIETOS AUKŠTIS VIRŠ JŪROS LYGIO:

(m)

RADIONUKLIDŲ IŠMETIMO PRADŽIA:

(data/laikas, GMT)

TRUKMĖ: (valandos) ARBA IŠMETIMO PABAIGA

(data/laikas, GMT)

RADIONUKLIDAI:

Radionuklidas	Reaktoriaus šerdyje esančių radionuklidų aktyvumai, Bq	Radionuklidų, išmetamų į aplinką, procentinė dalis %	Radionuklidų, išmetamų į aplinką, aktyvumai, Bq

BENDRAS IŠMESTAS KIEKIS: (Bq)

ARBA JŲ IŠMETIMO GREITIS: (Bq/val.)

IŠMETIMO AUKŠTIS (nuo žemės paviršiaus):

paviršius:

arba

kamino aukštis

(m), arba

aukštai ore: viršus

(m), apačia

(m)

VIETINĖS METEOROLOGINĖS SĄLYGOS ĮVYKIO VIETOJE: (vėjo greitis ir kryptis, debesuotumas, krituliai ir t.t.)

KITA INFORMACIJA:

(įvykio pobūdis, priežastis ir t.t.)

Data/laikas GMT

(pareigos)

(parašas)

(vardas pavardė)

(Pranešimo apie meteorologinius duomenis forma)

DOKUMENTO SUDARYTOJO PAVADINIMAS
(Įstaigos duomenys)

Adresatas (jei siunčiama be lydraščio)

PRANEŠIMAS APIE METEOROLOGINIUS DUOMENIS
(Data) (Registracijos numeris)

Vietovė:

Vietovės koordinatės: platuma Š
ilguma R

Ypatingos radiacinės situacijos pobūdis (branduolinė avarija, radiologinė avarija ar kitas įvykis, aprašytas Tvarkos aprašo 2 punkte):

Meteorologinės sąlygos ypatingos radiacinės situacijos vietoje (metai, mėnuo, diena, val., min. (vietos laiku).

Vėjo kryptis °	
Vidutinis vėjo greitis, m/s	
Vėjo gūsiai, m/s	
Oro temperatūra, °C	
Dirvos paviršiaus temperatūra, °C	
Debesuotumas, balais	
Krituliai (intensyvumas)	
Reiškiniai	

Meteorologinių sąlygų prognozė ypatingos radiacinės situacijos vietoje 12 valandų laikotarpiui

Laikas, val.				
Vėjo kryptis °				
Vidutinis vėjo greitis, m/s				
Vėjo gūsiai, m/s				
Oro temperatūra, °C				
Debesuotumas, balais				
Krituliai, mm/1 val.				
Reiškiniai				

(pareigos)

(parašas)

(vardas pavardė)

Pasikeitimo informacija ypatingų
radiacinių situacijų atvejais tvarkos aprašo
4 priedas

**(Pranešimo apie jonizuojančiosios spinduliuotės gama dozės galios monitoringo duomenis
forma)**

DOKUMENTO SUDARYTOJO PAVADINIMAS

(Istaigos duomenys)

Adresatas

**PRANEŠIMAS
DĖL JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS GAMA DOZĖS GALIOS
MONITORINGO DUOMENŲ**

(Data) (Registracijos numeris)

Pranešimo data ir laikas (metai, mėnuo, diena, val., min. (vietos laiku):						
KAM:	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija		el. p. ppc@vrd.am.lt faks. (8 5) 266 3663			
	Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija		el. p. emercon@vatesi.lt faks. (8 5) 266 1587			
	Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos		el. p. synop@meteo.lt faks. (8 5) 272 6912			
	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas		el. p. ems@vpgt.lt faks. (8 5) 271 7513			
	Radiacinės saugos centras		el. p. rsc@rsc.lt faks. (8 5) 276 3633			
1. Ypatingos radiacinės situacijos aprašymas (data, laikas, vieta):						
2. Atliekami veiksniai: (Nurodoma informacija apie monitoringo sistemos būklę, matavimo režimą)						
3. Jonizuojančiosios spinduliuotės gama dozės galios monitoringo duomenys:						
Vietos laikas, val., min.	Stotis	Dozės galia, nSv/h	Koordinatės	Radionuklidinė sudėtis (jei yra duomenų)	Atstumas nuo Ignalinos AE, km	Atstumas nuo Baltarusijos AE, km
1	2	3	4	5	6	7
	Vilnius		54°41'32.9"N 5°17'02.4"E 54.692472, 25.284000		130	52
	Kaunas		54°53'44.0"N 3°54'22.5"E 54.895556, 23.906250		186	142
	Klaipėda		55°42'30.7"N 1°08'15.7"E 55.708528, 21.137694		342	333
	Šiauliai		55°56'01.7"N 3°18'27.0"E 55.93381, 23.30750		207	220

Pranešimo data ir laikas (metai, mėnuo, diena, val., min. (vietos laiku):						
	Alytus		54°23'47.6"N 4°02'56.6"E 54.396556, 24.049056		210	138
	Turmantas		55°41'32.2"N 6°27'45.5"E 55.692278, 26.462639		11	106
	Visaginas		55°35'46.3"N 6°26'38.7"E 55.596194, 26.444083		7	96
	Rimšė		55°31'20.7"N 6°26'23.9"E 55.522417, 26.439972		12	88
	Mačionys		55°34'25.2"N 6°36'49.3"E 55.573667, 26.613694		5	98
	Palūšė		55°19'40.7"N 6°06'15.1"E 55.32797, 26.10419		42	64
	Rūgšteliškis		55°27'43.6"N 6°00'16.7"E 55.462111, 26.004639		39	79
	Utena		55°30'10.7"N 5°36'50.1"E 55.502972, 25.613917		61	89
	Raipolė		55°39'38.6"N 6°34'54.3"E 55.660722, 26.581750		6	106
	Buivydžiai		54°50'16.3"N 5°44'20.0"E 54.837861, 25.738889		100	25
	Smalininkai		55°04'16.6"N 2°35'11.4"E 55.071278, 22.586500		259	228
	Rusnė		55°17'38.3"N 1°22'31.0"E 55.29397, 21.37528		329	309
	Dieveniškės		54°11'52.0"N 5°37'47.0"E 54.197778, 25.629722		168	68
	Šalčininkai		54°18'59.5"N 5°23'16.9"E 54.316528, 25.388028		162	66
	Turgeliai		54°27'23.3"N 5°30'27.0"E 54.456472, 25.507500		145	50
	Medininkai		54°32'24.7"N 5°38'26.6"E 54.540194, 25.640722		132	38
	Kalveliai		54°38'11.4"N 5°40'49.9"E 54.636500, 25.680528		121	30
	Lavoriškės		54°42'42.9"N 5°38'56.2"E 54.711917, 25.648944		115	29
	Pavoverė		54°58'33.0"N 5°50'48.2"E 54.975833, 25.846722		83	29
	Švenčionys		55°07'54.4"N 6°09'20.5"E 55.13178, 26.15569		58	42
	Adutiškis		55°09'37.5"N 6°35'10.4"E 55.160417, 26.586222		49	55

Pranešimo data ir laikas (metai, mėnuo, diena, val., min. (vietos laiku):						
	Dubininkas		54°05'45.7"N 4°17'15.7"E 54.096028, 24.287694		222	138
	Valkininkai		54°21'36.5"N 4°50'09.5"E 54.360139, 24.835972		177	92
	Elektrėnai		54°45'59.9"N 4°38'49.7"E 54.766639, 24.647139		153	93
	Širvintos		55°02'44.6"N 4°56'37.6"E 55.045722, 24.943778		120	81
	Molėtai		55°13'43.1"N 5°25'13.1"E 55.228639, 25.420306		84	69
	Mažeikiai		56°18'59.5"N 2°21'15.9"E 56.316528, 22.354417		274	293
	Plateliai		56°00'55.0"N 1°51'06.5"E 56.015278, 21.851806		300	303
	Kaltinėnai		55°33'53.1"N 2°27'17.5"E 55.564750, 22.454861		259	249
	Raseiniai		55°23'10.1"N 3°07'34.4"E 55.386139, 23.126222		218	202
	Pagėgiai		55°08'28.3"N 1°54'04.5"E 55.141194, 21.901250		300	272
	Kėdainiai		55°17'41.1"N 3°57'40.2"E 55.294750, 23.961167		168	149
	Kybartai		54°38'42.8"N 2°45'09.7"E 54.645222, 22.752694		265	216
	Lazdijai		54°13'47.7"N 3°31'38.0"E 54.229917, 23.527222		247	177
	Ukmergė		55°15'00.6"N 4°47'16.4"E 55.250167, 24.787889		119	100
	Dembava		55°43'48.7"N 4°23'49.9"E 55.730194, 24.397194		137	154
	Rokiškis		55°57'30.3"N 5°35'13.7"E 55.958417, 25.587139		73	138
	Biržai		56°12'02.1"N 4°44'48.1"E 56.200583, 24.746694		131	183
	Joniškis		56°14'36.0"N 3°36'34.6"E 56.243333, 23.609611		198	228
4. Kito pranešimo laikas:						
5. Pranešimą rengė:						
(pareigos)			(parašas)		(vardas, pavardė)	

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, Įsakymas
Nr. [D1-750/22.3-181](#), 2018-08-06, paskelbta TAR 2018-08-07, i. k. 2018-12893

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko 2012 m. vasario 10 d. įsakymo Nr. D1-136/22.3-15 „Dėl Pasikeitimo informacija ypatingų radiacinių situacijų atvejais tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo